

RAADSVORSTEL GEMEENTE SOEST

Portefeuillehouder:

Anne Sterenberg
Osman Suna

Zaaknummer:

959084

Onderwerp:

Treffen centrumregeling uitvoering Sociaal domein regio
Amersfoort

Openbaar

Is geheimhouding aan de orde?
Nee

Voorgesteld raadsbesluit

1. Een zienswijze in te dienen over het instellen van een centrumregeling sociaal domein regio Amersfoort.
2. Daarin aan te geven dat we belang hechten aan het behoud van flexibiliteit, zeggenschap en autonomie en dat we de periode voor uittreding te lang vinden, overeenkomstig het bijgevoegde concept.

Samenvatting

Met dit voorstel borgt de gemeente een adequate, toekomstbestendige en integrale uitvoering van de inkooptaken en bijbehorende ondersteunende taken in het sociaal domein op regionaal niveau, welke voldoet aan de nieuwe wettelijke eisen.

Aanleiding

Met het wetsvoorstel Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg dat op 25 april 2024 bij de Tweede Kamer is ingediend, wordt vastgelegd wat wordt verwacht van de samenwerkende gemeenten en jeugdregio's bij het zorgdragen voor de beschikbaarheid van gecertificeerde instellingen voor de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering, alsmede de aangewezen vormen van specialistische jeugdhulp. De colleges van de gemeenten in een regio dienen voor de regionale organisatie van de specialistische jeugdzorg gezamenlijk een gemeenschappelijke regeling te treffen, zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, waarbij een regionale entiteit wordt ingesteld of aangewezen genaamd: 'jeugdregio'.

De gemeenten in de regio Amersfoort werken op het terrein van (onder andere) de inkoop en het accountmanagement van jeugdhulp en Wmo-voorzieningen al sinds de start van de decentralisaties in 2015 samen op basis van een privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst en individuele dienstverleningsovereenkomsten tussen de gemeente Amersfoort en de respectievelijke regiogemeenten. Voor de uitvoering van de inkooptaken jeugdhulp en Wmo-voorzieningen en bijbehorende ondersteunende taken functioneert er het Regionaal inkoop- en subsidiebureau (RISB), dat organisatorisch ondergebracht is bij de gemeente Amersfoort.

De huidige privaatrechtelijke samenwerkingsvorm dient te worden omgezet in een publiekrechtelijke samenwerkingsvorm, zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Het voorstel centrumregeling heeft geen consequenties voor de uitvoeringsorganisatie BBS.

Beoogd resultaat

Met dit voorstel wordt beoogd:

1. te voldoen aan de nieuwe wettelijke eisen ten aanzien van de vormgeving van de regionale samenwerking op het terrein van jeugdhulp,
 2. de reeds bestaande, gezamenlijke uitvoering op het terrein van de Wmo-ondersteuning te continueren,
-

-
3. de bestaande financiële afspraken uit oogpunt van overzichtelijkheid te bundelen in één document en
 4. de huidige wijze van samenwerken ongewijzigd voort te zetten. Zo blijft integraal werken mogelijk. Daarnaast wordt tegelijkertijd de bestaande samenwerking op de centrumgemeentetaken beschermd wonen & maatschappelijke opvang en vrouwenopvang & huiselijk geweld (zogenoemde centrumgemeentetaken) ook op een juridische juiste wijze in deze centrumregeling vastgelegd. Tot slot wordt in de Centrumregeling de huidige en toekomstige afspraken verankerd over regionale transformatiecapaciteit die nodig is om de gemeenten te ondersteunen bij hun lokale transformatieopgaven inzake in ieder geval jeugdhulp en het integraal zorgakkoord [IZA].
-

Argumenten

1.1 Centrumregeling is het meest passend en meest logisch.

Op grond van het wetsvoorstel moet de regio aan diverse taken op het gebied van contracteren / subsidiëren, administratieve processen, bovenregionale afstemming en de organisatie van regionale expertteams bij de jeugdregio neerleggen. Met dit voorstel wordt hier aan voldaan.

Uit validatieonderzoek blijkt dat de keuze voor de rechtsvorm centrumregeling in de huidige context de meest logische keuze is. De Centrumregeling is de lichtste vorm, die zo dicht mogelijk blijft bij de bestaande samenwerkingspraktijk. Hiermee wordt de mogelijkheid geboden om de huidige goede samenwerking te behouden, waarbij we als Soest onze stem kunnen inbrengen.

Om te voorkomen dat regiogemeenten het zou ervaren dat de invloed van de gemeente Amersfoort groter wordt omdat zij de Centrumregeling en een gezamenlijke inkoop- en subsidieorganisatie in stand houdt is een bestuurlijk en financieel protocol om de afspraken hierover vast te leggen.

1.2 Met dit voorstel kan de huidige effectieve en efficiënte samenwerking gecontinueerd worden.

Op het terrein van inkoop en ondersteuning met betrekking tot jeugdhulp en Wmo-voorzieningen en de taken op het terrein van beschermd wonen & maatschappelijke opvang en vrouwenopvang & huiselijke geweld (de zogenoemde centrumgemeentetaken) werken de gemeenten al jaren constructief en met succes samen. Door het juridische construct dat thans voor de samenwerking wordt gebruikt aan te passen aan de nieuwe wettelijke eisen rondom de jeugdregio's kan deze samenwerking onverkort worden gecontinueerd. Door de wijze waarop de samenwerking tussen gemeenten in de praktijk verloopt vast te leggen in een Bestuurlijk protocol leggen we de basis om dit voort te zetten.

1.3 Specificering van de taken is vastgelegd in het takenregister.

Sommige taken waarop wordt samengewerkt maken een ontwikkeling door die te maken hebben met de veranderende sociaal maatschappelijke context en veranderingen in de doelgroepen, zowel qua aard als omvang die aangewezen zijn op jeugdhulp en

ondersteuning de brede zin van het woord. Dat maakt het nader preciseren van de taken waarop wel en niet wordt samengewerkt nodig. Dat gebeurt in dit voorstel, concreet het takenregister.

1.4 Duidelijkheid en overzicht in de financiën door het Financieel protocol.

De financiële afspraken over organisatie- en uitvoeringskosten en de inzet van programmabudgetten te bundelen in een Financieel protocol creëren we duidelijkheid en overzicht. De eerder gemaakte financiële afspraken wijzigen inhoudelijk niet. Er zal nog een afspraak gemaakt worden over de verdeling van de kosten van de inzet van sociaal onderzoekers. Zodra deze afspraak gemaakt is wordt deze toegevoegd aan het Financieel protocol.

1.5 Met dit voorstel wordt de wettelijke procedure nageleefd.

Op grond van artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen moeten de college van burgemeester en wethouders die een gemeenschappelijke regeling willen treffen het ontwerp van de regeling toezenden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden kunnen op grond van de het derde lid van bedoeld artikel 1 binnen acht weken hun zienswijze op het ontwerp van de regeling naar voren brengen. Indien de raden geen zienswijze naar voren wensen te brengen stellen zij de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters hier zo spoedig mogelijk van op de hoogte. Het ontwerp van de regeling is in overwegende mate in lijn met de bestaande samenwerkingsafspraken, rekening houdend met de wettelijke voorschriften.

1.6 De Raad krijgt met de bijgevoegde stukken inzicht in de taken en bestuurlijke en financiële consequenties.

Met het meesturen van het takenregister wordt beoogd de Raad duidelijkheid te geven over de taken en bevoegdheden van de Centrumregeling bij de start en daarmee ook over de taken en bevoegdheden die bij de regiogemeenten blijven.

Met het meesturen van het bestuurlijk protocol samenwerking en het Financieel protocol Centrumregeling wordt beoogd de Raad inzicht te geven in de bestuurlijke en financiële afspraken die blijven gelden bij de Centrumregeling.

Met het meesturen van de begroting 2025 wordt beoogd de Raad inzicht te geven in de kosten van de Centrumregeling en de uitvoering van de taken die aan haar zijn opgedragen en bevat een overzicht van de bijdragen die de deelnemende gemeenten in 2025 verschuldigd zijn.

2.1 Flexibiliteit en autonomie zijn belangrijk

Het is belangrijk om voldoende flexibiliteit en autonomie te blijven behouden als Soest over het sociaal domein. Om dit te benadrukken is dit opgenomen in de conceptzienswijze. In de centrumregeling is in artikel 19.1 de bepaling opgenomen dat er in de eerste zes jaar na in werking treden van deze regeling geen uittreding mogelijk is. Dat is een lange periode en daarom is in de conceptzienswijze opgenomen om deze periode te verkorten tot twee jaar.

Kanttekeningen

1.1. Raden dienen verschillende zienswijzen in

Wanneer de Raden verschillende zienswijzen indienen is het primair aan het betreffende college om die zienswijzen af te wegen en te beoordelen. Wanneer de conclusie is dat de bepaalde zienswijzen aanleiding geeft de tekst van de Centrumregeling aan te passen is hierover overleg nodig met de andere colleges van de regiogemeenten en tot overeenstemming hierover te komen.

1.2. Niet alle Raden geven toestemming om de Centrumregeling te treffen

De kans bestaat dat begin 2025 niet alle Raden hun college toestemming geven om de Centrumregeling te treffen. Gezien de wettelijke verplichting de samenwerking rondom jeugdhulp in een van de vormen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen te gieten lijkt dit een theoretisch risico. Doet het zich toch voor, dan zullen de colleges met elkaar in overleg treden over wat te doen. Doorzetten van de huidige privaatrechtelijke samenwerkingsvorm is in ieder geval op het onderdeel jeugdzorg geen optie, gezien de eis van de wetgever voor een publiekrechtelijke vorm te kiezen. De enige reële optie lijkt dan te kiezen voor een zwaardere publiekrechtelijke vorm uit de Wet gemeenschappelijke regelingen, iets waarvoor in het doorlopen proces door alle colleges weloverwogen juist niet is gekozen. Met het beleggen van informatiebijeenkomsten voor raadsleden om het voorstel toe te lichten en vragen erover te beantwoorden wordt getracht dit risico te verminderen.

1.3 De mogelijkheid van vrijstelling van taken zou op gespannen voet kunnen staan met de eis van de wetgever te werken met een eensluidende instructie.

De bepaling in de Centrumregeling waarmee gemeenten vrijgesteld kunnen worden van het opdragen van bepaalde taken aan de Centrumregeling is bedoeld als overgangsbepaling om de huidige situatie te kunnen continueren en bestuurlijke onrust te voorkomen. Deze bepaling zou op gespannen voet kunnen staan met de eis van de wetgever om ten aanzien van de inkoop van jeugdhulp te werken met een eensluidende instructie door de gemeenten. Dit met als doel de administratieve processen ten aanzien van regionaal ingekochte jeugdhulp voor alle gemeenten in de regio gelijk te laten zijn. Dit risico wordt gezien de aard van de uitzonderingen gering geacht.

1.4 Er zijn nadere afstemmingsafspraken nodig met het Bureau Regio Amersfoort

Het continueren van de bestuurs-ondersteunende taak van het BRA ten behoeve van de ambtelijke en bestuurlijke samenwerking en het gewenste uitbreiden van die taak met het voeren van procesregie op de samenwerking rondom beleidsvoorbereiding en -afstemming en uitvoering vraagt om nadere afstemmingsafspraken met het BRA. Hierover moeten de gemeenten en het BRA het eens worden.

1.5 Flexibiliteit en autonomie zijn belangrijk

Het is belangrijk om voldoende flexibiliteit en autonomie te blijven behouden als Soest over het sociaal domein. Om dit te benadrukken is dit opgenomen in de conceptzienswijze.

Kosten, baten, dekking

Kosten

Het veranderen van de juridische vorm van de samenwerking in het sociaal domein als zodanig heeft geen financiële consequenties. De bestaande financiële basisafspraken blijven ongewijzigd en zijn vastgelegd in het Financieel protocol dat ter kennisneming is bijgevoegd. De uitvoeringskosten blijven vergelijkbaar met de uitvoeringskosten die nu gemaakt worden voor het RISB en dat geldt ook voor de bijdragen van de deelnemende gemeenten. In de begroting 2025 van de centrumregeling, welke ter kennisneming is bijgevoegd, zijn alleen de kosten voor sociaal rechercheur als nieuwe kosten toegevoegd.

Baten

n.v.t.

Dekking

De kosten zijn reeds opgenomen in de begroting 2025.

Aanpak

Na behandeling van dit voorstel in de Raden van de regiogemeenten worden de volgende stappen gezet:

1. De colleges beoordelen en overleggen in het BOSD over de zienswijzen van de raden en hoe zij daar mee om zullen gaan in

de definitieve versie van de Centrumregeling.

2. De colleges stellen vervolgens het raadsvoorstel op waarin zij toestemming vragen aan hun Raden om samen met de andere regiogemeenten de Centrumregeling Uitvoering Sociaal Domein Regio Amersfoort te mogen treffen.

3. De raden behandelen het toestemmingsverzoek. Deze stap heeft een formeel karakter; ruimte voor het doen van wijzigingsvoorstellen op de inhoud van de centrumregeling is er dan niet meer; de raad verleent toestemming of ziet daar van af.

4. Na verkregen toestemming van hun raad stellen de colleges de tekst van de Centrumregeling definitief vast; die moet een eenduidig besluit zijn van alle colleges om de regeling in werking te kunnen laten treden.

Communicatie

De raad wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen.

(Uitkomsten) advies en inspraak

Vanaf het moment dat duidelijk werd dat de wetgever een andere juridische samenwerkingsvorm voor jeugdhulp zou gaan voorschrijven is samen met de andere regiogemeenten gezocht naar de best passende oplossing. In het Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein is in juni 2024 consensus bereikt over de keuze voor de Centrumregeling met Amersfoort als centrumgemeente.

Wettelijke grondslag en/of kader:

Op grond van artikel 1, derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de raad de mogelijkheid om een zienswijze op onderhavig voorstel in te dienen.

Beleidsvaluatie

n.v.t.

Referendum

n.v.t.

Ondertekening

Soest, 19-11-2024

Burgemeester en wethouders van Soest,
De secretaris, de burgemeester

Leontine Vermond

Rob Metz